

דף ד.

עין משפט א

הרמב"ם הל' מאכלות אסורות פ"ז ה"א

הָאוֹכֵל כְּזֵית מִן הַדָּם בְּמִזִּיד חָיֵב כְּרֵת בְּשׁוּגֵג מֵבִיא
 חֲטָאת קְבוּעָה. וְדָבָר מְפָרֵשׁ בַּתּוֹרָה שְׁאִינוּ חָיֵב אֶלָּא עַל
 דָּם בְּהֶמָּה חִיָּה וְעוֹף בְּלֶבֶד בֵּין טְמֵאִין בֵּין טְהוֹרִין
 שְׁנֵאמַר (ויקרא ז-כו) 'וְכָל דָּם לֹא תֹאכְלוּ בְּכֹל
 מוֹשְׁבֵיכֶם לְעוֹף וְלַבְּהֵמָה'. וְחִיָּה בְּכֹלל בְּהֶמָּה שְׁנֵאמַר
 (דברים יד-ד) 'זֹאת הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר תֹּאכְלוּ שׁוֹר' וְגו' (דברים יד-ה)
 'אֵיל וְצִבִּי' וְגו'. אֲבָל דָּם דְּגָיִם וְחִגָּבִים
 וְשִׁקְצִים וְרִמְשֵׁים וְדָם הָאָדָם אֵין חִיבִין עָלָיו מִשׁוּם דָּם.
 לְפִיכָךְ דָּם דְּגָיִם וְחִגָּבִים טְהוֹרִים מִתָּר לְאֶכְלוֹ וְאֶפְלוֹ
 כְּנִסּוֹ בְּכָלִי וְשִׁתְּהוּ מִתָּר. וְדָם חִגָּבִים וְדָגִים טְמֵאִים אָסוּר
 מִשׁוּם שֶׁהוּא תְּמֻצִית גּוֹפֵן כְּחֵלֶב בְּהֶמָּה טְמֵאָה. וְדָם
 שִׁקְצִים כְּבִשְׂרֵן כְּמוֹ שֶׁבְּאֲרָנוֹ:

שו"ע יו"ד סימן פד ס"א

א. חלב שור וכשב ועז אסור ^מ ושל שאר המינים ^נ מותר, וכוי ^ס חלבו ^א.

^מ. ממשנה חולין קנ"ז. וכוי חלבו אסור מיומא ע"ד.

והאוכל מחלב טריפה או נבלה חייב משום אוכל חלב ומשום אוכל נבלה וטרפה, שיש
 כאן איסור מוסיף שמתוך שנוסף איסור בבשרה שהיה מותר נוסף איסור על החלב וע"כ
 לוקה שתיים. כ"כ הרמב"ם בפ"ז מהלכות מ"א הלכה ב'.

^נ. היינו משאר מיני חיות טהורות שחלבם מותר באכילה, כמו בריש סי' פ'.

ושאר בהמה וחיה בין טמאה בין טהורה חלבה כבשרה.

ונפל של ג' מינים בבהמה טהורה חלבו כבשרו והאוכלו לוקה משום אוכל נבלה. רמב"ם
 שם הלכה א'.

^ס. י"א מדרבנן משום ספיקא, וי"א דהוא בריה בפני עצמו ואיסורו מדאורייתא ואיתרבי
 "מכל חלב" בכריתות כ"א ע"א ויומא ע"ד.

אסור.

עין משפט ב הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ב ה"ד

כַּמָּה הוּא שְׁעוֹר נְסָכִים ע. נְסָכֵי כֶּבֶשׂ או כַּבְּשָׂה עֲשׂוּן סֶלֶת בְּלוּל בְּרִבְעֵית הַהֵיזן שְׁמֶן וַיֵּיז לַנֶּסֶךְ רִבְעֵית הַהֵיזן. וְכֵן נְסָכֵי הָעֵז בֵּין קָטָן בֵּין גָּדוֹל בֵּין זָכָר בֵּין נְקֵבָה או נְסָכֵי רְחֵל אֶף עַל פִּי שְׂהִיא גְדוֹלָה. אָבֵל נְסָכֵי אֵיל הֵזן שְׁנֵי עֲשָׂרוֹנִים סֶלֶת בְּלוּל בְּשְׁלִישֵׁית הַהֵיזן שְׁמֶן וַיֵּיז לַנֶּסֶךְ שְׁלִישֵׁית הַהֵיזן. וְנְסָכֵי הַפָּר או הָעֶגְל בֵּין זָכָרִים בֵּין נְקֵבוֹת שְׁלֹשָׁה עֲשָׂרוֹנִים סֶלֶת בְּלוּל בַּחֲצֵי הַהֵיזן שְׁמֶן וַיֵּיז לַנֶּסֶךְ חֲצֵי הַהֵיזן:

עין משפט ג הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"א ה"ה

הָאֵיבָרִים שְׁשׂוּרְפִין אוֹתָן עַל גְּבֵי הַמְזִבַּח מִן הַחֲטָאוֹת הַנֶּאֱכָלוֹת וּמִן הָאֲשָׁמוֹת וּמִן הַשְּׁלָמִים הֵן הַנֶּקְרָאִין אֵימורִין. וְאֵלוֹ הֵן הָאֵימורִין שֶׁל שׂוֹר או שֶׁל עֵז פ. הַחֲלָב

ע. כסף משנה כמה הוא שיעור נסכים וכו'. מפורש בתורה:

פ. כסף משנה ואלו הם האימורים וכו'. מפורש בתורה פ' ויקרא. ומ"ש ובכללו חלב שעל הקיבה. שם בת"כ ואת כל החלב אשר על הקרב ר' ישמעאל אומר להביא חלב שעל הקיבה ר"ע אומר להביא חלב שעל הדקין ובפ' אלו טרפות (דף מ"ט) מייתי להאי ברייתא וקאמר דנהוג כהני כהא דר"ע ולא ידעתי למה פסק רבינו דלא כר"ע ואפשר שטעמו משום דבפרק אלו טרפות אמרינן בחלב הקיבה דאקשתא כ"ע לא פליגי דאסור כי פליגי בדאיתרא ואיכא דאמרי איפכא אלמא לכ"ע יש חלב אסור בקיבה ומפרש רבינו דהיינו כרבי ישמעאל דאילו לר"ע לא הוה מעלה מחלב הקיבה כלל ולא כדפירש"י. ומ"ש ונוטל מן הכבד מעט עם היותרת. בת"כ יליף לה מקרא. ויותרת הכבד. כתב רבינו בהקדמתו לסדר קדשים שהוא הקצה התחתון היוצא ממנו כמו הבהן מן היד. ומ"ש ואם היה הקרבן ממין הכבשים מוסיף על אלו האליה תמימה. מפורש בתורה. ומ"ש עם החוליות מן השדרה. בת"כ יכול יטלנה עם השדרה ת"ל לעומת העצה יכול לא יכנס לפנים מן העצה ת"ל יסירנה יכנס לפנים מן העצה ומשמע לרבינו דהיינו שיטול עמו חוליות השדרה ולא מיעט אלא שלא

אֲשֶׁר עַל הַקָּרֵב וּבְכֻלָּלּוֹ חֵלֶב שֶׁעַל גִּבֵּי הַקֶּבֶה וּשְׂתֵי
הַכְּלִיֹּת וְחֵלֶב שֶׁעֲלִיָּהֶן עִם הַחֵלֶב אֲשֶׁר עַל הַכֶּסְלִים
וְיִוְתָרֶת הַכֶּבֶד וְנוֹטֵל מִן הַכֶּבֶד מֵעֵט עִם הַיִּוְתָרֶת. וְאִם
הָיָה הַקָּרֵב מִמִּין הַכֶּבֶשִׁים מוֹסִיף עַל אֵלוֹ הָאֵלִיָּה
תְּמִימָה עִם הַחֲלִיֹּת מִן הַשְּׂדֵרָה עַד מְקוֹם הַכְּלִיֹּת
שֶׁנֶּאֱמַר (ויקרא ג-ט) 'לְעִמַּת הָעֶצֶה יִסְרְנָה'. וְכָל
הָאֵימורִין נִשְׂרָפִין עַל מִזְבַּח הַחִיצוֹן:

עין משפט ד הרמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"א ה"ח

קָרְבָּנוֹת הַצְּבוּר הֵם שְׁנֵי תְּמִידִין שֶׁל כָּל יוֹם. וּמוֹסְפֵי
שִׁבְתוֹת וְרֵאשֵׁי חֲדָשִׁים וְהַמוֹעֲדוֹת וְשִׁעִיר חַטָּאת שֶׁל יוֹם
הַכַּפּוּרִים. וְכֵן אִם שָׁגְגוּ בֵּית דִּין וְהוּרוּ בְּעִבּוּדָה זָרָה
מֵבִיא כָּל שֶׁבֶט וְשֶׁבֶט פֶּר וְשִׁעִיר. הַפֶּר עוֹלָה וְהַשִּׁעִיר
חַטָּאת. וְאֵלוֹ הַשִּׁעִירִים הֵם הַנִּקְרָאִים שִׁעִירֵי עִבּוּדָה זָרָה.
וְאִם שָׁגְגוּ וְהוּרוּ בַּשָּׂאֵר הַמִּצְוֹת מֵבִיאִין פֶּר לְחַטָּאת וְהוּא
הַנִּקְרָא פֶּר הָעֵלִם דָּבָר שֶׁל צְבוּר:

עין משפט ה.ו.ז הרמב"ם הל' שגגות פ"ו ה"ד

הָאוֹכֵל מֵאֲכָלוֹת הַרְבֵּה מִשְׁמוֹת הַרְבֵּה בְּהָעֵלִם אַחַת חֵיב
עַל כָּל שֵׁם וְשֵׁם^ז. כִּי צָד. כְּגוֹן שֶׁאֲכַל חֵלֶב וְדָם וְנוֹתָר
וּפְגוּל כְּזֵית מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּהָעֵלִם אַחַת מֵבִיא אַרְבַּע

יטול כל השדרה. ומ"ש וכל האימורים היו נשרפים על מזבח החיצון. זה פשוט שהרי המזבח הפנימי אסור להעלות עליו כ"א קטרת בלבד כדאיתא בסוף פ' תצוה:

ז. כסף משנה האוכל מאכלות הרבה וכו'. משנה פרק שלישי דכריתות (דף יג:): וכן האוכל כזית אחד וכו' לפיכך הטמא שאכל כזית חלב והוא נותר וכו'. משנה שם. ומ"ש והוא

חֲטָאוֹת. וְכֵן כָּל פְּיוּצָא בְּאֵלוֹ. וְכֵן הָאוֹכֵל כְּזֵית אֶחָד
 שְׁנֵת־קִבְצוֹ בּוֹ שְׁמוֹת הַרְבֵּה בְּהֶעֱלִים אֶחָת. אִם נִתְקַבְּצוּ
 בְּאֶסוּר מוֹסִיף אוֹ בְּאֶסוּר כּוֹלֵל אוֹ בְּאֶסוּר בֵּת אֶחָת חֵיב
 עַל כָּל שֵׁם וְשֵׁם. לְפִיכֵן הִטָּמָא שְׂאֵכֵל כְּזֵית חֵלֶב וְנוֹתֵר
 בְּיוֹם הַכַּפּוּרִים. מֵבִיא אַרְבַּע חֲטָאוֹת וְאֶשֶׁם. חֲטָאת אֶחָת
 מִשּׁוּם טָמָא שְׂאֵכֵל קוֹדֵשׁ. וְאֶחָת מִשּׁוּם אוֹכֵל חֵלֶב.
 וְאֶחָת מִשּׁוּם אוֹכֵל נוֹתֵר. וְאֶחָת מִשּׁוּם יוֹם הַכַּפּוּרִים.
 וְהוּא שִׁיצְטָרֵף אֶכֶל אַחַר עִם כְּזֵית זֶה עַד שִׁישְׁלִימוּ
 לְכֹחוֹתֶיךָ. וּמֵבִיא אֶשֶׁם וְדַאי לְמַעֲלָה שְׁהָרִי נִהְנֶה מִן
 הַהֶקְדֵּשׁ בְּשִׁגְגָה:

עין משפט זז

הרמב"ם הל' מאכלות אמורות פ"ז ה"ב

הָאוֹכֵל מִחֵלֶב נִבְלָה וּטְרֵפָה חֵיב מִשּׁוּם אוֹכֵל חֵלֶב
 וּמִשּׁוּם אוֹכֵל נִבְלָה וּטְרֵפָה מִתּוֹךְ שְׁנוּסָף הָאֶסוּר בְּבִשְׂרָה
 שְׁהִיָּה מִתֵּר נוֹסָף עַל הַחֵלֶב וּלְפִיכֵן לֹקֵה שְׁתֵּים:

שיצטרף אוכל אחר עם כזית זה וכו'. שם (דף י"ד) בגמרא וטעמא משום דאין חייב ביום הכפורים אלא על ככותבת:

דף ד :

עין משפט א

הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ד ה"ז

דַּם הַשֶּׁרֶץ כְּבָשָׂרוֹ וּמִצְטָרֵף לְכַעֲדָשָׁה ^ק כָּל זְמַן שֶׁהוּא
מְחַבֵּר בְּבָשָׂר :

עין משפט ב

הרמב"ם הל' מאכלות אפורות פ"ו ה"א

עיינ לעיל דף ד. עין משפט א

עין משפט ג

הרמב"ם הל' שאר אבות הטומאה פ"ד ה"ד

הַשֶּׁרֶץ אֵינוֹ מְטֵמָא עַד שְׂיִמוֹת ^ר. הַתְּזוּוּ רְאִישֵׁיהֶן אֶף עַל
פִּי שְׂעֵדִין הָרֹאשׁ מְעַרְהָ בְּעוֹר הַגּוֹף אֶף עַל פִּי שֶׁהֵן
מְפָרְכְּסִין כְּזָנָב הַלְּטָאָה מְטֵמְאִין. שְׂאָר שְׂקָצִים וְרִמְשִׁים
כֻּלָּן כְּגוֹן הַצְּפָרְדַּע וְהַנְּחָשׁ וְהַעֲקָרָב וְכִיּוֹצֵא בָהֶן אֶף עַל
פִּי שֶׁהֵן אֲסוּרִין בְּאֲכִילָהּ הֵרִי הֵן טְהוֹרִין מְכֻלּוּם וְאֶפְלוּ
כְּאֲכָלִין טְמֵאִין אֵינָן. וְאִין לָהּ בְּכָל הַשְּׂרָצִים מֵהַ שְׂמֵטָמָא
בְּמוֹתוֹ חוּץ מִשְׂמוֹנֵת הַמִּינִין הַמְּפָרְשִׁין בַּתּוֹרָה :

עין משפט ד

הרמב"ם הל' מאכלות אפורות פ"ו ה"ד

דַּם הַתְּמַצִּית וְדַם הָאֵיבָרִין כְּגוֹן דַּם הַטְּחוּל וְדַם הַכְּלִיּוֹת
וְדַם בֵּיצִים וְדַם הַמְּתַכְּנֵס לְלֵב בְּשַׁעַת שְׁחִיטָה וְדַם

^ק. כסף משנה דם השרץ כבשרו ומצטרף בכעדשה. משנה פ"ד דמעילה (דף נ"ד שהוא י"ז): ומ"ש כל זמן שהוא מחובר בבשר. שם בגמרא אמר רב חנין וכו' ומפרש רבינו דהיינו לומר דדוקא בעוד הדם בשרץ אבל אם פירש הדם מן השרץ אינו מצטרף:
^ר. כסף משנה השרץ אינו מטמא עד שימות וכו'. בפרק קמא דאהלות ופרק קמא דחולין עלה כ"א וכו"ל ומפרש רבינו דרבנותא קמ"ל אע"פ שמעורין בעור הגוף דאל"כ פשיטא: שאר שקצים ורמשים וכו'. בת"כ. ומ"ש ואפילו כאוכלים טמאים אינם:

הַנִּמְצָא בַּכֶּבֶד אֵין חֵיבִין עָלָיו כָּרֵת. אָבֵל הָאוֹכֵל מִמֶּנּוּ
 כְּזֵית לֹקֵה שְׁנַאֲמַר (ויקרא ג-יז) (ויקרא ז-כו) 'וְכֹל דָּם
 לֹא תֹאכְלוּ'. וּבְחֵיּוֹב כָּרֵת הוּא אוֹמֵר (ויקרא יז-יא) 'כִּי
 נָפֵשׁ הַבָּשָׂר בַּדָּם הִיא' אֵינּוּ חֵיב כָּרֵת אֲלֹא עַל הַדָּם
 שֶׁהִנְפֵּשׁ יוֹצֵאָה בּוֹ:

עין משפט ה הרמב"ם הל' מעשר שני ונטע רבעי פ"ב ה"ה

כָּל הָאוֹכֵל כְּזֵית מֵעֵשֶׂר שְׁנֵי ש' אוֹ שִׁשָּׁתָּה מִמֶּנּוּ רְבִיעִית
 יֵין חוּץ לְחוּמַת יְרוּשָׁלַיִם לֹקֵה שְׁנַאֲמַר (דברים יב-יז)
 'לֹא תֹכֵל לֶאֱכֹל בְּשַׁעְרֶיךָ מֵעֵשֶׂר דְּגַנְךָ תִּירֹשֶׁךָ וְיִצְהָרֶךָ'
 וְגו'. וְלֹקֵה עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפָנָי עֲצָמוֹ. לְפִיכָךְ אִם
 אָכַל שְׁלֹשָׁתָן חוּץ לְחוּמָה לֹקֵה שְׁלֹשׁ מְלָקִיּוֹת שְׁנַאֲמַר
 (דברים יד-כג) 'וְאֶכְלֶתָ לְפָנָי ה' אֲלֵהֶיךָ' מֵעֵשֶׂר דְּגַנְךָ
 תִּירֹשֶׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וְנֶאֱמַר לֹא תֹכֵל לֶאֱכֹל בְּשַׁעְרֶיךָ מֵעֵשֶׂר
 דְּגַנְךָ וְגו' לְמָה פָּרְטָן וְלֹא אָמַר לֹא תֹאכְלִם בְּשַׁעְרֶיךָ
 לְחֵיב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּפָנָי עֲצָמוֹ:

ש. כסף משנה כל האוכל כזית מעשר שני וכו' לוקה כו'. משנה פ' אלו הן הלוקין (דף י"ג): ומ"ש ולוקה על כל א' וא' בפני עצמו וכו'. שם ופ"ק דכריתות: